

JÄRFÄLLA

Budgetförutsättningar 2020- 2022

Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden

Kdn 2019/57

2019-04-29
reviderad 2019-05-03

Innehåll

1. SAMMANFATTNING	2
2. ANSVARSOMRÅDE	3
3. MÅL OCH RISKER	3
3.1. Tryggare Järfälla.....	3
3.2. God välfärd.....	3
3.3. Hållbar utveckling	4
3.4. Kvalitetsnyckeltal.....	5
3.5. Riskanalys	6
4. EKONOMI MED VOLYMER, PENG SAMT NYCKELTAL.....	7
4.1. Övriga nyckeltal/volymer.....	12
4.2. Förslag till taxor	13
5. INVESTERINGAR	18
5.1. Verksamhetsinvesteringar	18
5.2. Fastighetsinvesteringar	21
5.3. Förslag till resursförstärkning	27
6. FRAMÅTBlick	32
7. KÄNSLIGHETSANALYS	34
8. MÅL OCH STYRDOKUMENT	34

1. SAMMANFATTNING

Kultur demokrati och fritidsnämnden har en hög kvalitet och bredd i sina verksamheter. Under ett år möter verksamheterna alla Järfällabor i spår, leder, idrottsanläggningar, lokaler, på fritidsgårdar, bibliotek och mötesplatser, på kulturskolan, föreställningar, evenemang och i dialoger och samarbeten av alla slag.

Nämnden bidrar aktivt till Järfälla som trygg och attraktiv inflyttningsskommun. Målet för nämnden är att Järfällabornas nöjdhet med kultur- och fritidsaktiviteterna ska öka.

Under år 2020 kommer effektiviseringar och begränsningar i åtaganden att genomföras för att möta den oförändrade budgetramen för befintlig verksamhet. Några av åtgärderna är översyn av tjänster, öppettider och utbud. Senareläggande av vissa investeringar och förbättringsåtgärder föreslås också.

Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden har under de senaste åren i hög takt investerat i nya anläggningar och genomfört upprustning av befintliga verksamhetslokaler. År 2020 ligger i slutfasen av denna intensiva period och under året kommer full effekt för bland annat Ängsjö motionscentral, Säby ridanläggning, flera fotbollsplaner med konstgräs och för Kulturskolans nya lokaler i Järfälla gymnasium. De nya anläggningarna och verksamheterna innebär ofta utökade åtaganden och driftansvar med samma antal medarbetare, vilket i sig innebär en effektivisering genom förändrade arbetssätt.

Nämnden har i kommunens Mål och budget 2019-2021 i uppdrag att säkerställa att systemet med en kulturpeng och fritidscheck till Järfällas barn och unga kan starta 2020 enligt den modell som togs fram under mandatperioden 2010-2014. Ramtilldelning för finansiering av detta genomförande behandlas i ett separat ärende.

Sammantaget finns goda möjligheter till en aktiv fritid och ett rikt kulturliv för Järfällaborna i en kommun med stora till natur- och kulturmiljötillgångar.

Pernilla Järverot
Kultur- och fritidsdirektör

2. ANSVARSOMRÅDE

Kultur- demokrati- och fritidsnämnden har ansvar för bibliotek, idrott och friluft, fritidsgårdar, kultur, kulturskola samt kommunens demokratiutveckling, barnrättsfrågor och samordning för finskt förvaltningsområde.

3. MÅL OCH RISKER

Kommunens övergripande portalmål:

Järfälla ska vara en trygg och attraktiv inflyttningkommun som kännetecknas av ekonomisk tillväxt, god välfärd och hållbar utveckling.

Utöver det övergripande portalmålet är de tre kommungemensamma inriktningsmålen styrande för samtliga nämnder. Målen är fastställda av kommunfullmäktige. Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden följer upp sitt nämndmål under alla tre inriktningsmål. Fokus ligger dock på mål 3.2 nedan som handlar om att skapa god välfärd.

3.1. Tryggare Järfälla

Inriktningsmål

Ett tryggt Järfälla är ett attraktivt Järfälla. Alla människor ska kunna känna sig trygga när de rör sig i Järfälla, oavsett plats och tid på dygnet.

Kultur-, demokrati- och fritidsnämndens verksamheter handlar till stor del om att skapa trygghet i samhället och för nämndens målgrupper.

Nämndens mål

Järfällabornas nöjdhet med kultur och fritidsaktiviteter ska öka.

Indikatorer för måluppfyllnad

Måluppfyllnad bedöms utifrån genomförda aktiviteter och med hjälp av kvalitetsnyckeltal som redovisas utförligare under 3.4 Kvalitetsnyckeltal.

3.2. God välfärd

Inriktningsmål

Järfällaborna ska få ut bästa möjliga välfärdstjänster för sina skattepengar. Kommunalt finansierade verksamheter ska bedrivas effektivt, med ständigt förbättrade resultat och hög brukarupplevd kvalitet avseende såväl verksamhetens innehåll som personalens bemötande.

Under kommunfullmäktiges mål rörande God välfärd placeras nämndens mål och samtliga indikatorer för måluppfyllnad. Eftersom målet rör samtliga invånare i Järfälla har indikatorerna för måluppfyllnad lagts på en övergripande nivå. Dessa följs upp årligen och redovisas i samband med verksamhetsberättelsen.

På verksamhetsnivå följs nöjdheten, som direkt riktar sig mot nämndens olika målgrupper, upp med hjälp genomförda aktiviteter samt av kvalitetsnyckeltalen som redovisas under 3.4 Kvalitetsnyckeltal.

Nämndens mål

Järfällabornas nöjdhet med kultur och fritidsaktiviteter ska öka.

Indikatorer för måluppfyllnad

Indikatorerna för måluppfyllnad redovisas i samband med delårsrapporten och verksamhetsberättelse. Utöver indikatorerna nedan används rapportering av genomförda aktiviteter samt kvalitets- och volymnyckeltal för att påvisa graden av måluppfyllnad.

Kansli/demokrati

Nöjd-Region-Index (NRI) över Fritidsmöjligheter ska öka (SCB:s medborgarundersökning).

Nöjd Inflytande Index. Järfällabornas nöjdhet med påverkan och inflytande ska öka i de kommunala verksamheterna (SCB:s medborgarundersökning)

Järfälla fritid

Nöjd-Medborgar-Index (NMI) över idrotts- och motionsanläggningar ska öka (SCB:s medborgarundersökning).

Nöjd-Region-Index (NRI) för tillgången till parker, grönområden och natur ska öka (SCB:s medborgarundersökning).

Nöjd-Region-Index för möjligheterna till att utöva fritidsintressen, t ex sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv ska öka (SCB:s medborgarundersökning).

Kultur och kulturskola

Nöjd-Region-Index för tillgången till kulturevenemang ska öka (SCB:s medborgarundersökning).

Nöjd-Region-Index för nöjesutbud ska öka (SCB:s medborgarundersökning).

Uppdrag

Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden ges i uppdrag att under 2020 införa systemet med en kulturpeng och fritidscheck till Järfällas barn och unga, enligt den modell som togs fram under mandatperioden 2010-2014.

Uppdraget att införa systemet med en kulturpeng och fritidscheck kan endast genomföras under förutsättning att finansiering erhålls.

Budget som beräknas för implementering rapporteras till nämnden i maj, parallellt med nämndens förutsättningar för mål och budget 2020.

3.3. Hållbar utveckling

Inriktningsmål

Det sociala utanförskapet ska brytas. De som av olika anledningar har hamnat utanför ska alltid erbjudas en väg in/tillbaka. Genom miljö- och hållbarhetsarbete tar vi vara på värden som gör Järfälla attraktivt.

Inriktningsmålet gällande Hållbar utveckling saknar också övergripande indikator, då fokus för nämndens måluppfyllnad ligger under inriktningsmålet God välfärd. Inom verksamheterna pågår dock arbete med hållbarhet, social hållbarhet och förebyggande insatser som kopplar mot målet.

Nämndens mål

Järfällabornas nöjdhet med kultur och fritidsaktiviteter ska öka.

Indikatorer för måluppfyllnad

Måluppfyllnad bedöms utifrån genomförda aktiviteter och med hjälp av kvalitetsnyckeltal som redovisas utförligare under 3.4.

3.4. Kvalitetsnyckeltal

Kvalitetsnyckeltalen, som är enhetsspecifika, ger en fingervisning om hur verksamheterna arbetar med den egna verksamhetsutvecklingen – och i förlängningen även måluppfyllnaden för de övergripande inriktningsmålen. Kvalitetsnyckeltalen följs upp i delårsrapporter och verksamhetsberättelsen.

Från Mål 3.1

Tryggare Järfälla

Järfälla Bibliotek

Omfattningen av program och aktiviteter på biblioteken ska ligga på samma nivå som 2019.

Järfälla fritid

En trygghetsenkät genomförs på olika platser, (idrott och friluft) hösten 2019. Resultatet av undersökningen ska öka 2020.

Järfälla Ung fritid

Tryggheten ska öka (KEKS).

Järfälla kultur

Enkäter om trygghet i enhetens lokaler genomförs regelbundet.

Järfälla kulturskola

Tryggheten ska öka. (Våga visa)

Från Mål 3.2

God välfärd

Järfälla Bibliotek

Nöjdheten med biblioteksverksamheten ska öka (egen enkät).

Järfälla fritid

Föreningarnas nöjdhet med sport och idrottsanläggningarna ska öka (egen enkät).

Järfälla Ung fritid

Besökarnas nöjdhet med den öppna fritidsverksamheten på Fritidsgårdarna ska öka. (KEKS enkät)

Järfälla kultur

Nöjdheten bland besökarna/deltagarna i kulturaktiviteterna ska öka (egen enkät).

Järfälla kulturskola

Nöjdheten bland deltagarna i kulturskolan ska öka (Våga Visa).

Från mål 3.3

Hållbar utveckling**Kansli/demokrati**

Uppföljning sker genom demokratiplanens årliga uppföljningsrapport.

Järfälla Ung fritid

Fritidsgårdsbesökarnas nöjdhet med det inflytande de har över gårdens verksamhet ska öka (KEKS enkät).

Andelen flickor som besöker fritidsgårdarna ska öka. Vi eftersträvar en jämlik fördelning av besökare (KEKS enkät).

Järfälla kultur

Uppföljning av nöjdhet med delaktighet och inflytande sker löpande (egna enkäter och dialog)

Järfälla kulturskola

Elevers delaktighet och inflytande ska öka. (Våga Visa)

3.5. Riskanalys

Nämndens måluppfyllnad bedöms utifrån tre typer av mått; indikatorer, kvalitetsnyckeltal, aktiviteter samt uppföljning av övriga volymnyckeltal. Utifrån redovisningen av dessa mått fastställs en samlad bedömning av hur väl nämnden lyckats med sin måluppfyllnad

Risken att inte uppnå målet bedöms som mindre sannolik. Stora satsningar inom området kultur och fritid har gjorts under de senaste åren. Fritidsmöjligheterna har blivit fler, idrotts- och motionsanläggningar har renoverats och tillgången till kulturevenemang och nöjesutbud har (om inte ökat) i vart fall inte försämrats. Riskerna med en låg måluppfyllnad hanteras inom nämnden.

Resultaten i SCB:s medborgarundersökning har inom området kultur och fritid inte förändrats nämnvärt. En ökning eller minskning av ett nöjdhetsindex under ett enskilt år har relativt liten konsekvens för intressenter och kommunen. Därmed bedöms väsentligheten om målet ej skulle uppnås vara lindrig. Om en nedåtgående trend skulle hålla i sig under några år behövs emellertid insatser av något slag.

När det gäller verksamhetsutvecklingen inom enheterna, och den direkta kundkontakten kan å andra sidan väsentligheten bedömas vara kännbar under förutsättningar att budgetramarna är oförändrade över tid. I vissa fall kan begränsningar i åtagande eller effektivitetsåtgärder medföra intressekonflikter som kan uppfattas besvärande för såväl intressenter och kommunen. Riskerna bedöms emellertid kunna hanteras löpande inom nämnden.

Hantering av övriga risker

En internkontrollplan ska antas i samband med att Mål och budget 2020 för kultur-, demokrati- och fritidsnämnden fastställs under hösten 2019.

4. EKONOMI MED VOLYMER, PENG SAMT NYCKELTAL

Bokslut 2018 och budget 2019

Det ekonomiska resultatet för 2018 var ett överskott om 5,7 mnkr som berodde på tidsmässiga förskjutningar av verksamhetsstarter för större projekt och högre statsbidragsintäkter än budgeterat.

Under 2019 förväntas många investeringar i anläggningar slutföras. Statsbidragsintäkterna förväntas minska. Som en följd av de stora anläggningsinvesteringarna har budget för lokalkostnaderna stigit från 64 till 75 mnkr. Resultatet 2019 förväntas bli ett överskott om 5 mnkr beroende på fortsatta tidsmässiga förskjutningar av investeringar, med lägre lokalkostnader än budgeterat som följd.

Ram för budget 2020

Beroende på de ekonomiska förutsättningar som föreligger förväntas ingen uppräkningsram för nämndens ram för 2020. Nämndens kommunbidrag ligger därför kvar på samma nivå som 2019, det vill säga 202 277 tkr.

En oförändrad budgetram innebär krav på effektivisering och utveckling av verksamheterna om ca 3 mnkr. Det framgår nedan hur budget i balans åstadkoms genom effektivisering och begränsningar i åtaganden. Det framgår också vilka ekonomiska, verksamhetsmässiga och kvalitativa konsekvenser budgetförslaget får för kommuninvånare och brukare.

Under 2020 förväntas många investeringar slutföras. Utöver de effektiviseringar och begränsningar i åtaganden som påverkar nämndens kärnverksamheter krävs täckning för de ökade fasta kapital- och lokalkostnader som uppstår beroende på pågående investeringsprojekt. Dessa kostnadsökningar återfinns, tillsammans med andra föreslagna ökade driftskostnader, under 5.3 Förslag till resursförstärkning.

Ramökning som krävs för att finansiera uppdraget att införa fritidscheck och kulturpeng behandlas separat.

Sammanställning av åtgärder och beräknade effekter av kostnadsminskning och/eller avgiftshöjning 2020

Med utebliven löne- och priskompensation, samt ökade IT- och kapitalkostnader blir nämndens förväntade besparingskrav ca 3,0 mnkr. Statsbidragsintäkter förväntas vara oförändrade, liksom i huvudsak nämndens taxor.

För att klara en budget inom ramen föreslås följande åtgärder genomföras.

Åtgärd	Beräknad effekt tkr	Typ*
<i>Nämnd, kansli och demokrati</i> Översyn av tjänster och innehåll	-100	E/B
<i>Järfälla bibliotek</i> Översyn öppethållande och minskat inköp medier	-400	B
<i>Järfälla fritid</i> Minskad takt i förbättringar/åtgärder på idrottsplatser och sporthallar	-1 200	B
<i>Ung fritid, mobil fritidsverksamhet</i> Den rekrytering som planerades kommer ej genomföras	-300	E
<i>Järfälla kultur</i> Ambitionssänkningar i verksamhet, senareläggning av investeringar	-500	B
<i>Järfälla kulturskola</i> Översyn av utbud när det gäller öppna och avgiftsfria aktiviteter	-500	B
Summa	-3 000	

- * - Effektivisering (dvs samma tjänst tillhandahålls men till en lägre kostnad)
 - Begränsning i åtagande (dvs verksamhetens mål, omfattning och/eller kvalitet förändras)
 - Ökad avgiftsfinansiering, ökad intäktsfinansiering

Kansli

Budgeten för kansliet ligger oförändrad 2020. Under 2018 har en heltid strategisk ekonomifunktion anställts efter att en tidigare deltidsfunktion gått i pension. Under 2019 har en lokaleffektivisering genomförts och under andra halvan av året går två av kansliets medarbetare i pension. En fortsatt översyn av tjänster och innehåll krävs för att klara budget i balans 2020. De ekonomiska, verksamhetsmässiga och kvalitativa risker och konsekvenser budgetförslaget får för kommuninvånare och brukare bedöms vara låga.

Demokratiutveckling

Ramen lämnas oförändrad. I budget 2018 tillkom att nämnden övertar ansvar för kommunens barnrättsfrågor. Kostnaderna för en heltidstjänst som bär uppdraget har finansierats inom ramen. Under 2018 tillkom även ansvaret för finskt förvaltningsområde som finansieras helt av statsbidrag. En oförändrad ram innebär att verksamheten behöver minska antalet dialoger med barn och unga. Verksamheten har redan idag begränsade medel för verksamhet. Under 2020 kommer LUPP (lokal uppföljning av ungdomspolitik) att genomföras, vilket kräver personella resurser och

kostnader för rapport. Barnkonventionen kommer även bli lag vilket kan ställa ökade krav på insatser. Den minskning av kommunbidraget som skett, genom att statsbidraget mot segregation inkorporerats i budget för insatser gällande demokratiambassadörer, medför ett beroende av statsbidrag för bibehållen ambitionsnivå.

Järfälla bibliotek

Förstärkning av bibliotekets budget gjordes 2019 för att täcka ökade IT-kostnader. Järfälla bibliotek arbetar enligt en metod för social hållbarhet vars huvudområden är; *självförverkligande, trygghet och gemenskap* och som tillsammans formar förutsättningar för välbefinnande och social hållbarhet. Biblioteket arbetar för människors ökade möjlighet att förverkliga sina liv och stärka den sociala sammanhållningen och samhörigheten genom att fler görs delaktiga i samhällsutvecklingen. Segregation och känslan av utanförskap kan genom detta minska och människors behov av trygghet stärkas. Det ökade välbefinnandet i kombination med tillgängliga och attraktiva aktiviteter, bibliotek för alla, förväntas resultera i att Järfällabornas nöjdhet med bibliotekets utbud och service ökar.

Järfälla bibliotek planerar verksamheten utifrån fyra verksamhetsområden:

- Barn och ungas läsning och språkutveckling
- Biblioteket som mötesplats i den växande staden
- Det digitala biblioteket
- Den demokratiska arenan

Inför 2020 föreslås bibliotekets rambudget vara oförändrad vilket innebär att biblioteket genomför insatser för att hålla budgeten i balans. Dels kommer en översyn av öppethållandet att göras för att definiera tider med färre besökanden än genomsnittet, där öppettiderna kan minska. Vidare kommer en minskning av medieinköpen att återigen göras. Då de digitala medierna ökar och tar en allt större del av mediabudgeten, kan det bli synligt i biblioteksrummet att färre nya titlar köps in. Dessa begränsningar kan påverka medborgarnas nöjdhet med biblioteksservicen.

Järfälla fritid

Åtgärder som är möjliga är att minska på är takten gällande förbättringsinsatser och renoveringar av idrottsplatser, sporthallar och friluftsområden för att klara budgetmålet 2020. Minskad takt för förbättringar har föreslagits redan 2019. Upprepat innebär besparingar ett eftersatt underhåll och en försämrad kvalitet i kommunens anläggningar. Det underhåll och reparationer som minskas är t ex staket och grindar som behöver lagas, mål som behöver köpas in, kurar för lag att sitta i vid planerna. Inköp av bryggor samt iläggning av sand vid baden.

Järfälla fritid har fått utökade åtaganden med två nya konstgräsplaner under 2019. För att kunna klara dessa öknings i arbetsvolymen krävs en bibehållen personaltäthet samt ytterligare effektivisering av rutiner och arbetsuppgifter.

Järfälla ung fritid

Efter två år av uppsökande och undersökande verksamhet har den Mobila fritidsverksamheten stabiliserats och enheten har bedömt att de två fritidsledare som idag arbetar i den mobila gruppen är tillräckligt. Det finns därför möjlighet att effektivisera genom att inte rekrytera ytterligare medarbetare, vilket tidigare planerades.

Att dra ner på personaltätheten på fritidsgårdarna fungerar däremot inte med bibehållen effekt på åtaganden, mål och uppdrag. Det skulle kunna påverka öppettider på gårdarna och säkerheten för både personal och besökare. Fritidsgårdarna bedöms inte heller ha några övriga rörliga kostnader som går att effektivisera ytterligare.

Järfälla kultur

Kostnaderna för allmänkultur ligger fortsatt under länets kommuner och genomsnitt i landet. Verksamheten bedrivs med stor nöjdhet bland besökarna.

Det nya målet, om ökad nöjdhet bland Järfällaborna, i kombination med besparingskrav och en ökande befolkning bedöms svårt att uppfylla. En nolluppräkningskommer att innebära minskad driftbudget, vilket inkluderar inköp av konst, kulturmiljövård och scenkonst. En stor verksamhet är kultur i skolan som delfinansieras av Barn- och ungdomsförvaltningen men det bedöms inte som möjligt att öka dessa intäkter. En översyn av bidragen för kulturföreningar föreslås också, i relation till totalbudgetens indexökning, för att klara en nolluppräkningskommer av budgeten.

Ingen extern kompetensutbildning kommer att beviljas för personalen under 2020. Timanställningar, som används för att avlasta personal vid arbetstoppar och olika evenemang, kommer att reduceras. Att dra ner på ordinarie personal fungerar inte med bibehållen effekt på åtaganden, mål och uppdrag. Flera i personalen har i kommunen unik kompetens och deras uppgifter kan inte tas över av andra.

Beviljade investeringsmedel för komplettering av befintlig kulturhistorisk skyltning skjuts på framtiden för att spara in på kapitaltjänstkostnader. Kulturen har även ett åtagande med att etablera en scen (f.d. aulan i Järfälla gymnasium). Den är sist ut i ombyggnationen i gymnasiet och arbetet beräknas starta sommaren 2020 vilket är senare än ursprunglig tidplan. Beviljade investeringsmedel för 2019 flyttas fram.

Hyran för Huset på höjden står för 62% av husets budget. Driftsbudgeten är i dagsläget mycket ansträngd och personaltätheten låg, vilket möjliggör öppethållande endast fyra dagar i veckan. I en kommunövergripande satsning på att rusta Söderhöjden långsiktigt pekas Huset på höjden ut som en viktig mötesplats.

Järfälla kulturskola

Kulturskolans kostnader består i huvudsak av personalkostnader. Att minska personalkostnader medför att färre deltagare erbjuds plats och kan ta del av kulturskolans utbud, samt med konsekvensen att kulturskolan får minskade intäkter.

En effektivisering med 500 tkr skulle innebära en minskning med en 100 % lärartjänst vilket motsvarar ca 70 elever i musikämnet eller ca 120 elever i ett gruppämne t.ex. dans. Därtill sker en minskning av intäkterna genom att elevavgifter uteblir med ungefär 150 tkr.

En effektivisering med bibehållit antal elever, kan innebära minskat utrymme för ensembler och orkestrar då lärarna behöver ta emot fler elever i ämneskurs istället. För orkestereleverna innebär det att det sociala sammanhanget begränsas markant och avsaknad av regelbundna repetitioner minskar möjligheterna att framträda vid konserter och kommunala evenemang. Möjligheten att erbjuda både bredd och spets begränsas ytterligare.

Under 2019 pågår ett internt arbete dels med att skapa samarbeten med andra enheter dels att genomföra kompetenshöjande åtgärder för att kunna erbjuda verksamheter för barn och unga med funktionsnedsättningar. Dessa satsningar syftar till en breddning kulturskolans verksamhet för Järfällas barn och unga.

Det bedöms finnas stora risker att kulturskolan inte uppnår nöjdhetsmålet vid en oförändrad budgetuppräknig. En effektivisering kan innebära fler elever och färre lärare och mindre utrymme för satsningar på nya målgrupper.

Sammanställning i ekonomiska termer av nämndens förslag avseende budgetramar 2020

mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter			
Kommunbidrag	183,1	202,3	202,3
Externa intäkter	16,6	12,6	12,6
Interna intäkter	4,4	3,7	3,7
Summa Intäkter	204,1	218,6	218,6
Kostnader			
Personal	-68,6	-74,7	-75,7
Entreprenader	-5,9	-8,2	-8,2
Lokalkostnader	-64,4	-75,0	-75,0
Kapitaltjänstkostnader	-1,7	-2,1	-2,1
Övriga kostnader	-57,8	-58,6	-57,6
Summa kostnader	-198,4	218,6	218,6
Årets resultat	5,7	0,0	0,0

Fördelning per verksamhetsområde, tkr

Fördelningen av kommunbidraget ser ut enligt tabellen nedan.

Verksamhet	Kommun- bidrag	Övr intäk- ter	Summa intäkter	Kostnader	Resultat
Politisk ledning	600	0	600	-600	0
Kansli och demokrati	5 877	1 520	7 397	-7 397	0
Järfälla bibliotek	35 000	1 040	36 040	-36 040	0
Fritidsgårdar	21 000	1 345	22 345	-22 345	0
Idrott och friluft	89 000	400	89 400	-89 400	0
Fritidskontoret	16 000	3 500	19 500	-19 500	0
Kultur	18 500	4 640	23 140	-23 140	0
Kulturskola	16 300	3 878	20 178	-20 178	0
Summa	202 277	16 323	218 600	-218 600	0

Kompensation för ökade lokalkostnader och kapitalkostnader för redan pågående projekt föreslås under 5.3 Förslag till resursförstärkning. Dessa kostnader påverkar budget avsevärt och skulle innebära stora omställningar för nämndens verksamheter om de skulle utebli.

4.1. Övriga nyckeltal/volymer

Nyckeltalen stödjer tillsammans med indikatorerna och kvalitetsnyckeltalen arbetet med måluppfyllnad. De ger också information om väsentliga förhållanden i verksamheterna. Jämförelser med länets kommuner ska göras där det är möjligt och lämpligt. Följande nyckeltal, kostnads- och volymmått redovisas i delårsrapporter och verksamhetsberättelse:

Demokratiutveckling

Antal aktiviteter i kommunen

Utvärdering av demokratiplanen vart fjärde år

Antal aktiviteter som genomförs på nämndens mötesplatser och verksamheter, särskilt aktiviteter riktade till barn och unga

Bibliotek

Totalt antal lån

Varav E-medier

Andel lån till barn och unga i procent av den totala utlåningen

Totalt antal besök

Öppettimmar per vecka, fördelat på bemannad tid och "Meröppet"

Antal aktiviteter, fördelat på barn resp. vuxna

Järfälla fritid

Andel flickor/pojkar i föreningsaktiviteter med aktivitetsstöd

Antal föreningar som fått bidrag enligt normerade bidragsregler

Antal föreningar som fått uppdragsstöd

Kostnad per invånare, kr

Redovisning av föreningsstöd

Ung fritid

Kostnad per invånare i åldersgruppen 12-19 år

Antal besök fördelat på kön

Nettokostnad per öppetimme

Nettokostnad per besök

Järfälla kultur

Antal besökare Jakobsbergs konsthall, andel av befolkning

Antal besökare scenkonst, andel utnyttjade biljetter

Redovisning av föreningsstöd, kulturföreningar

Kostnad per invånare, kr

Kultur- och aktivitetshuset

Antal aktörer som arrangerar aktivitet

Antalet programpunkter

Kulturskola

Antal deltagare per ämne och kön, alla avgiftsbelagda kursformer

Antal deltagare i avgiftsfria aktiviteter

Antal deltagare totalt, andel åldersgruppen 2-21 år

4.2. Förslag till taxor

	Nuvarande taxa	Förslag 2020
BIBLIOTEK		
Reservation av medier inom kommunen	0	0
Reservation av fjärrlån inom Sverige	20	20
Förseningsavgifter		
Vuxenbok kr/ påbörjad vecka	10	10
Snabblån (1-veckaslån) kr/dag	10	10
Barnbok/påbörjad vecka	0	0
Vuxenfilm kr/dag	10	10
Barnfilm kr/påbörjad vecka	0	0
TV-spel kr/påbörjad vecka	10	10
CD-skiva kr/påbörjad vecka	10	10
CD-ROM/Datorspel kr/påbörjad vecka	10	10
Övrigt		
Fjärrlån Norden kr per bok	50	50
Fjärrlån andra länder kr per bok	Faktisk kostnad	Faktisk kostnad
Borttappade eller trasiga böcker		
Vuxenmedier		
- bok och ljudbok	300	300
- tecknade serier för vuxna	150	150
- talbok	0	0
- film	600	600
-Språkkurs/Tv-datorspel	Faktisk kostnad	Faktisk kostnad
-Tidskrift	50	50
-CD-skiva	200	200
Skivomslag/häfte	50	50
Barn- och ungdomsmedier		
- bok och ljudbok, även	150	150
- talbok	0	0
-bokpaket med bok och cd-skiva	150	150
- film	600	600
- tv-spel/Datorspel	Faktisk kostnad	Faktisk kostnad
-Tidskrift	50	50
-CD-skiva	150	150
Lånekort		
Nytt lånekort	0	0

	Nuvarande taxa	Förslag 2020
IDROTT OCH FRILUFT		
Gymnastik, sporthallar konferensrum kr/tim		
Bidragsberättigade föreningar (verksamhet 4-20 år)	35	35
Seniortaxa	95	95
Arrangemangstaxa	95	95
Alla övriga	250	250
Nedanstående anläggningar har specificerad taxa kr/tim		
<i>Naturgräsplan</i>		
(bidragsberättigad förening ungdom)	45	45
(bidragsberättigad förening senior)	105	105
<i>Simhallen</i>		
(bidragsberättigad förening ungdom)	50	50
(bidragsberättigad förening senior)	105	105
<i>Fritidrottsbanor Bolindervallen</i>		
(bidragsberättigad förening ungdom)	55	55
(bidragsberättigad förening senior)	105	105
Alla andra	250	250
Järfälla och Kallhälls ishall kr/tim		
vecka 33-43, bidragsberättigade föreningar (ungdomar och seniorer)	350	350
vecka 44-12 (bidragsberättigad förening ungdom)	55	55
vecka 44-12 (bidragsberättigad förening seniorer)	105	105
vecka 33-12 alla andra	1 000	1 000
Konstgräsplaner kr/tim		
Bidragsberättigade föreningar		
<i>1 april tom 31 oktober</i>		
träning (ungdom)	45	45
match/arrangemang/senior	105	105
Järfällavallen uppvärmd		
<i>1 november tom 31 december</i>		
träning, match, arrangemang ungdom/senior	160	160
<i>1 januari tom 31 mars</i>		
träning, match, arrangemang ungdom/senior	310	310
Järfälla förening, vuxen		
<i>1 april tom 31 oktober</i>		
träning, match, arrangemang	180	180
<i>1 november tom 31 mars</i>		
träning, match, arrangemang	310	310
Alla andra		
<i>1 januari tom 31 december</i>		
Träning	900	900
match, arrangemang	1 700	1 700
Viksjövallen, Bolindervallen, Veddestavallen, Järfällavallen 2, Tallbohov (ej uppvärmda vintertid)		
<i>1 november tom 31 mars, (ej Järfällavallen 2 och Tallbohov)</i>		
Under denna period ansvarar berörd förening för uthyrningen av planen. Föreningar verksamma inom kommunen betalar kr /tim	310	310
Förening verksamma inom kommunen betalar enligt fastställd taxa till ansvarig förening. Vid extern uthyrning äger berörd förening rätt till täckning för de extrakostnader de haft för att få planen i spelbart skick		
Föreningstaxa för speciella aktiviteter anordnade av föreningar och organisationer i Järfälla för personer med behov av extra stöd		0

IDROTT OCH FRILUFT	Nuvarande taxa	Förslag 2020
Ängsjö friluftsgård, Motionscentralen, ny taxa föreslås till nya motionscentralen		
<i>Bastu kr/tim</i>		
Engång	50	50
Tremånaders kort	300	400
Tremånaders kort pensionär/ungdom	225	300
Årskort	800	1500
Årskort pensionär/ungdom	600	1000

UNG FRITID	Nuvarande taxa	Förslag 2020
<i>Valvet, Station 7 och Tallbohov</i>		
Externa hyresgäster, kr/tim	250	250
Bidragsberättigad förening ungdom kr/tim	75	75
<i>Viksjöträffen</i>		
Rum 3, 1-100 deltagare kr/tim		
Bidragsberättigad förening ungdom	75	75
Järfälla förening vuxen	100	100
Alla andra	250	250
Marmorsalen, 1-24 deltagare		
Bidragsberättigad förening ungdom	50	50
Järfälla förening vuxen	75	75
Alla andra	150	150
Rum 7, 1-6 deltagare		
Bidragsberättigad förening ungdom	50	50
Järfälla förening vuxen	75	75
Alla andra	150	150
Keramikrum		
Bidragsberättigad förening ungdom	50	50
Järfälla förening vuxen	100	100
Alla andra	150	150

JÄRFÄLLA KULTUR	Nuvarande taxa	Förslag 2020
Bildarkivet		
Kr per enstaka bild (digital), privatpersoner och ideella föreningar	100	0
Omfattande bildbeställning (digital), privatpersoner och ideella föreningar	100	700 kr/ påbörjad tim
För kommersiell användning följer vi till Svenska Fotografers Förbunds prisguide för användning av arkivbilder		Följer SFF:s prisguide
Hyra kulturscen kvällar och helger, kr/timme *		
Järfällaföreningar eller kommunal verksamhet i Järfälla kommun med eller för barn	150	150
Järfällaföreningar eller kommunal verksamhet i Järfälla kommun för vuxna	300	300
Externa kunder	600	800
Personal kulturscen		
Vaktmästare - under hela bokningen - kr per timme och vaktmästare	300	350
Ljus och ljus tekniker kr, 1-7 timmar	2 000	2 000
Ljud och ljus tekniker kr, 1-7 timmar	3 000	3 000
Ljud- och ljus tekniker samt teknik, kr per timme	5 000	5 000
Huset på höjden, kultur- och aktivitetshus, kr/timme		
Alla aktörer, förutom företag		
Mediastudios	50	50
Verksamhet för barn och unga t o m 18 år		
Hyra möteslokal	40	40
Hyra specialsäl, exkl. material	55	55
Verksamhet för vuxna		
Hyra möteslokal, mindre (avsett för 1-6 personer)	100	100
Hyra möteslokal, större (avsett för fler än 6 personer)	175	175
Hyra specialsäl, exkl. material	195	195
Företag		
Hyra möteslokal	255	255
Hyra specialsäl, exkl. material	600	600
Hyra mediastudios	600	600

Avgift för bilder från bildarkivet föreslås bli kostnadsfritt för privatpersoner och ideella föreningar, under förutsättning att bilderna ska användas i icke-kommersiellt sammanhang. Anledningen till detta är att framtagande av de digitala bilderna inte är så tidskrävande och att kostnaden för fakturering av enstaka bilder är större än intäkterna. Syftet med bild databasen är dessutom att materialet ska tillgängliggöras och användas av så många som möjligt.

* Kulturscen kommer inte att kunna erbjudas för uthyrning under våren 2020 med anledning av ombyggnation gymnasie- och kulturlokaler i Jakobsberg med efterföljande upprustning av Kulturscen. Beräknas öppna som lokal för scenkonst under hösten 2020.

JÄRFÄLLA KULTURSKOLA	Nuvarande taxa	Förslag 2020
Terminsavgift, Musik		
Barn och unga	1 000	1 000
Piano/keyboard/synth (pianostämning ingår i avgiften med 100 kr per termin)	1 100	1 100
Musiklek	675	675
Instrumenthyra	450	450
Fördjupning (exkl piano)	1 100	1 100
Fördjupning piano (pianostämning ingår i avgiften med 100 kr per termin)	1 200	1 200
Orkester, deltar i ämneskurs	100	100
Orkester, deltar ej i ämneskurs	675	675
Ensemble- och kör, deltar i ämneskurs	--	100
Ensemble och kör, deltar ej i ämneskurs	--	675
Terminsavgift, Dans		
Barn och unga	1 000	1 000
Småbarnsrytmik, knattedans, danslek	675	675
Fördjupning	1 100	1 100
Terminsavgift, Show		
Barn och unga (undervisning sker med två pedagoger samt med utökad lektionstid)	1 200	1 200
Terminsavgift, Teater/drama		
Barn och unga	1 000	1 000
Dramalek och teaterlek	675	675
Terminsavgift, Nycirkus		
Barn och unga (undervisning sker med två pedagoger samt med utökad lektionstid)	1 100	1 200
Föreställningsgrupp, ges i kombination med ämneskurs nycirkus, ej separat	100	100
Öppen träning, ej nybörjare (undervisning sker med två pedagoger samt med utökad lektionstid)	1 000	1 200
Terminsavgift, Bild och form		
Barn och unga (materialkostnad ingår med 100 kr/termin)	1 100	1 100
Terminsavgift, Film och media		
Barn och unga (materialkostnad ingår med 100 kr/termin)	1 100	1 100

Kortkurser, olika ämnen

Avgifterna varierar beroende på antalet kurstillfällen.

Gäller alla kurser

Vuxna (från det år deltagaren fyller 22 år), i mån av plats: Dubbel kursavgift.

Deltagare och båda vårdnadshavarna folkbokförda i annan kommun, i mån av plats: Dubbel kursavgift.

Denna avgift kan komma att ersättas av regional länsprislista om kommunen ingår i samverkansavtal för regional kulturskola.

Gäller terminskurser

Terminsavgiften kan komma att justeras om deltagaren erbjuds plats under terminens gång. Syskonrabatt för terminskurser gäller för tredje syskonet under 21 år och är 675 kronor per termin.

Studeranderabatt

Studeranderabatt om 400 kr/termin mot uppvisande av aktuellt CSN/ Mecenatkort eller intyg från skolan (från det året deltagaren fyller 22 år).

Avgiftsfria aktiviteter

Visst utbud inom kulturskolan ges helt avgiftsfritt.

5. INVESTERINGAR

5.1. Verksamhetsinvesteringar

Prio	BAS Barkarby tkr	2019	2020	2021	2022	2023
1	Bas Barkarby inventarier samt konsultkostnader		→	9 720	100	

BAS Barkarby

BAS Barkarby planeras att starta 2021, med bibliotek, kultur och idrottslokaler. Investeringarna täcker inventarier och utrustning för alla verksamheterna. I den nya planen, som skjutits fram till 2021 ingår även inventarier till multihallen om ca 350 tkr samt en innebandysarg om ca 70 tkr.

Prio	Bibliotek tkr	2019	2020	2021	2022	2023
2	Byte av självserviceutrustning	600	300	300	300	

Självserviceutrustning

Bibliotekets självserviceutrustning införskaffades för 10 år sedan och börjar nu ha problem med driftstopp och ökat behov av reparationer. För att undvika stopp i verksamheten föreslås ett succesivt utbyte av utrustningen.

Prio	Fritidsgårdar tkr	2019	2020	2021	2022	2023
	Ny fritidsgård Barkarby inventarier		→	500	500	
	Ny fritidsgård Jakobsberg, inventarier	500	→	500		

Inventarier och utrustning, fritidsgårdar

Beroende på när det är möjligt att få en lokal både i Jakobsberg och Barkarbystaden kommer behovet av lås, larm och inventarier i lokalen att uppstå. Behovet och kostnaderna kan variera beroende på vilken/vilka lokaler det blir. Förslagen ovan är uppskattningar gjorda på tidigare lokaler. Den nya planen har skjutits fram ett år.

Prio	Idrott och friluft	2019	2020	2021	2022	2023
1	Fotbollstält - borstmaskin, eldrift			200		
1	Järfälla ishall, ny sarg			1 500		
1	Ängsjö motionscentral, inventarier	100	200	100		
1	Generella medel	2 000	2 000	2000		

Ängsjö motionscentral

Ängsjö Motionscentral blir klar årsskiftet 2019/2020. Inventarier som behövs består av skåp och bänkar i omklädningsrum, bord o stolar mm i personalrum samt viss inredning i caféet. I första hand gäller investeringarna lås, larm och inredning i personal- och omklädningsrum. Kafédelen utrustas i steg 2.

Generella investeringsmedel

Generella medel för idrottsanläggningar. Det finns ett fortsatt behov av renovering och upprustning av befintliga äldre idrottsanläggningar.

Prio	Kultur	2019	2020	2021	2022	2023
1	Upprustning scen i Järfälla (nuvarande Kulturscen)	2 000	→	500		
1	Kompletteringar kulturhistorisk skyltning, utomhusmiljöer	700				
1	Tak till scen vid Görväln			600		

Upprustning av kulturscen

Upprustning av kulturscen, omvandling tidigare skolaula till lokal för scenkonst. Kvalitetshöjande åtgärd. Nämnden har erhållit 2 000 tkr i anslag 2019 men genomförandet av investeringen är framskjuten till 2020. Kompletteringar om 500 tkr föreslås flyttas fram till 2021.

Kulturhistorisk skyltning

Kompletterande av befintlig kulturhistorisk skyltning med ytterligare skyltar som bland annat innefattar skyltning på Barkarbyfältet inom det tidigare F8-området. Här ingår bland annat framtagande av skyltoriginal, skylthållare, inplastning (eller motsvarande) av skylt, grävning och uppsättning av skylthållare samt personalkostnader. Investeringsmedel har anslagits 2019, men själva åtgärden genomförs senare.

Tak till befintlig utomhusscen vid Görväln

Kvalitetshöjande åtgärd som föreslås flyttas till 2021.

Prio	Kulturskola	2019	2020	2021	2022	2023
1	Inredning nya kulturskolelokaler i Jakobsberg samt skyltprogram	500	100			
1	Utrustning olika ämnen till nya kulturskolelokaler i Jakobsberg	600				
1	Ny gradäng Studio 1	250				

Inredning till nya kulturskolelokaler i Jakobsberg gäller möbler till nytt lunchrum, väntmöbler för deltagare och föräldrar samt medel för skyltprogram för nya lokalerna. Kvalitetshöjande åtgärder som genomförs 2019. Tilläggsinvestering föreslås för 2020.

Utrustning till de olika ämnena till nya kulturskolelokaler i Jakobsberg – förvaringsutrustning, hyllor i förråd, väggfasta uppfällningsbara upppackningsbord i orkestertal, teknik i undervisningsrum, speglar danssal. Kvalitetshöjande åtgärd som genomförs 2019.

Ny gradäng Studio 1 för utökad användning av Studio 1 som lokal för mindre framträdanden. Kvalitetshöjande åtgärd som genomförs 2019.

Prio	Demokratiutveckling	tkr	2019	2020	2021	2022	2023
2	E-förslag			70			

E-förslag

Ett av uppdragen i kommunens demokratiplan är att ta fram ett verktyg för e-petitioner också kallat e-förslag som ska ersätta ”förslag till politiker”. E-förslag är ett system där invånare kan skicka in sina förslag till politiker digitalt och att dessa publiceras på kommunens webbsida där invånare kan rösta på inkomna förslag. Vid ett antal röster (fastslås i vid framtagandet), går förslaget vidare till nämndsberedning. Processen med inkomna förslag blir transparent och involverar en större del av invånarna än i dagens system.

För införandet krävs upphandling och införande av en digital lösning. Inköpskostnaden för systemet beräknas till 70 000 kr. Årlig avgift för systemet beräknas till mellan 50 000 till 70 000 kr. Tillkommande omkostnader för personal 65 000 kr.

5.2. Fastighetsinvesteringar

Förslag till fastighetsinvesteringar 2020

Nämnd/förvaltning: Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden		
Projektbenämning: Scen (Kulturscen)		
Åtgärd	Utgift	Kap. kostn. år 1
A. INVESTERINGAR (avskrivningstid 20 år, internränta 3,0 %)		
A:1 Verksamhetsrelaterade		
A:2 Fastighetsrelaterade	2 200	176
Delsumma		
B. INVENTARIER (redovisas även separat avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
SUMMA	2 200	176

2019 erhöll nämnden 6 000 tkr för investeringen. Tillkommande investering om 2 200 tkr. Etablering av scen. Tillgänglighetsanpassning och modernisering av befintlig lokal, byte parkett, utökad scenyta samt upprustning tillhörande lokaler.

Nämnd/förvaltning: Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden		
Projektbenämning: Energiinvestering, ny teknik för minskad energiåtgång		
Åtgärd	Utgift	Kap. kostn. år 1
A. INVESTERINGAR (avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
A:1 Verksamhetsrelaterade	3 000	390
A:2 Fastighetsrelaterade		
Delsumma		
B. INVENTARIER (redovisas även separat avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
SUMMA	3 000	390

Syfte

Nämnden har under ett antal år fått investeringsutrymme för att göra energieffektiviseringar tillsammans med fastighetsavdelningen. Det har i första hand gällt värme/kyla och belysning. Åtgärderna har varit lyckade och medfört betydligt minskade energikostnader. Gammal belysning i sporthallar och stora gymnastiksalarna ska vara utbytta inom 5 år. Det finns också gamla energikrävande belysningar på fotbollsplaner som behöver bytas ut. Detta för att ytterligare spara energi. År 2019 kommer Järfällavallen 1 och Viksjö sporthall få nya belysningar. Enligt de offerter enheten fått i dagsläget kommer energiförbrukningen i hallarna för belysning att halveras efter byte av armaturer. Den ökade kapitalkostnaden beräknas kunna täckas via lägre energikostnader.

Osäkerhet

De åtgärder som gjorts hittills har gett stor effekt. Tillkommande investeringar kanske får mindre effekt. Inför varje åtgärd måste analyser göras för att bedöma att

investeringen är lönsam. Förvaltningens bedömning är att det fortfarande finns många åtgärder som behöver genomföras.

Nämnd/förvaltning: Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden		
Projektbenämning: Bolindervallen, utbyte konstgräs		
Åtgärd	Utgift	Kap. kostn. år 1
A. INVESTERINGAR (avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
A:1 Verksamhetsrelaterade		
A:2 Fastighetsrelaterade	7 000	910
Delsumma		
B. INVENTARIER (redovisas även separat avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
SUMMA	7 000	910

Konstgräsplaner av den generation som finns på Bolindervallen har en begränsad livstid. Vid normalt användande ligger livslängden på cirka 10 år. Bolindervallen har varit flitigt använd och har nu legat i över tio år. Behov av utbyte finns. 7 mnkr föreslås i investeringsplanen för 2020 för byte av konstgräset. Nämnden behöver full kompensation för kapitalkostnaden för att investeringen ska kunna genomföras.

Nämnd/förvaltning: Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden		
Projektbenämning: Konstsnö vid Ängsjö		
Åtgärd	Utgift	Kap. kostn. år 1
A. INVESTERINGAR (avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
A:1 Verksamhetsrelaterade	5 250	682
A:2 Fastighetsrelaterade		
Delsumma		
B. INVENTARIER (redovisas även separat avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
SUMMA	5 250	682

Under 2018 gjordes en upphandling av konstsnöspår vid Ängsjö. Upphandlingen avbröts med anledning av att det anbud som kom in var för kostsamt. En ny undersökning har gjorts och kostnaden för att anlägga ett konstsnöspår på Ängsjö beräknas uppgå till 10 mnkr. Förvaltningen har redan fått 5 000 tkr i budget 2018. Av dessa har 250 tkr förbrukats under projektering och utredning. Driftstart beräknas till hösten 2020. Förvaltningen ansöker om ytterligare investeringsmedel med 5250 tkr. Nämnden behöver full kompensation för kapitalkostnaden för att investeringen ska kunna genomföras.

Nämnd/förvaltning: Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden		
Projektbenämning: Konstsnö vid Bruket		
Åtgärd	Utgift	Kap. kostn. år 1
A. INVESTERINGAR (avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
A:1 Verksamhetsrelaterade	1000	130
A:2 Fastighetsrelaterade		
Delsumma		
B. INVENTARIER (redovisas även separat avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
SUMMA	1 000	130

Förbättring av snösprutning för längdskidor vid Brukets skidbacke.

För ca ett år sedan startade en utveckling vid Brukets skidbacke till att omfatta ett mindre längdskidspår för barn och unga med konstsnö. För att utveckla spåret behövs utökade snösprutningsmöjligheter genom inköp av ett par snökanoner till samt viss ytterligare rördragning. Spåret används flitigt av barn och unga vid t ex "Bruketlyftet - Alla på snö" samt sportlov. Behovet har ökat nu när tillgång finns att låna skidutrustning både genom föreningarna (material inköpt genom idrottslyftet) och genom Sportoteket. Nämnden behöver full kompensation för kapitalkostnaden för att investeringen ska kunna genomföras.

Fastighetsinvesteringar, plan 2021-2023**2021**

Nämnd/förvaltning: Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden		
Projektbenämning: Energiinvestering, ny teknik för minskad energiåtgång		
Åtgärd	Utgift	Kap. kostn. år 1
A. INVESTERINGAR (avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
A:1 Verksamhetsrelaterade	3 000	390
A:2 Fastighetsrelaterade		
Delsumma		
B. INVENTARIER (redovisas även separat avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
SUMMA	3 000	390

Syfte

Nämnden har under ett antal år fått investeringsutrymme för att göra energieffektiveringar tillsammans med fastighetsavdelningen. Det har i första hand gällt värme/kyla och belysning. Åtgärderna har varit lyckade och medfört betydligt minskade energikostnader. Gammal belysning i sporthallar och stora gymnastiksalor ska vara utbytta inom 5 år. Det finns också gamla energikrävande belysningar på fotbollsplaner som behöver bytas ut. Detta för att ytterligare spara energi. Den ökade kapitalkostnaden beräknas kunna täckas via lägre energikostnader.

Osäkerhet

De åtgärder som gjorts hittills har gett stor effekt. Tillkommande investeringar kanske får mindre effekt. Inför varje åtgärd måste analyser göras för att bedöma att investeringen är lönsam. Förvaltningens bedömning är att det fortfarande finns många åtgärder som behöver genomföras.

Nämnd/förvaltning: Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden		
Projektbenämning: Fotbollstält		
Åtgärd	Utgift	Kap. kostn. år 1
A. INVESTERINGAR (avskrivningstid 33 år, internränta 3,0 %)		
A:1 Verksamhetsrelaterade		
A:2 Fastighetsrelaterade	16 800	2 224
Delsumma		
B. INVENTARIER (redovisas även separat avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
SUMMA	16 800	2 224

Investeringen i ett fotbollstält fanns tidigare i investeringsbudgeten för 2017. Efter en dialog med fotbollsklubbar i Järfälla bestämdes att skjuta fram investeringen till 2021, för att istället investera i uppvärmning på Järfällavallens B-plan.

Förslaget för 2018 var att ha fotbollstältet uppsatt på just Järfällavallens B-plan under vintersäsongen. En ny plats måste undersökas till 2021.

Nämnd/förvaltning: Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden		
Projektbenämning: Fotbollsplan, konstgräs, Barkarbystaden		
Åtgärd	Utgift	Kap. kostn. år 1
A. INVESTERINGAR (avskrivningstid 33 år, internränta 3,0 %)		
A:1 Verksamhetsrelaterade	15 000	1 950
A:2 Fastighetsrelaterade		
Delsumma		
B. INVENTARIER (redovisas även separat avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
SUMMA	15 000	1 950

Ny fotbollsplan i Barkarbystaden.

2022

Nämnd/förvaltning: Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden		
Projektbenämning: Energiinvestering, ny teknik för minskad energiåtgång		
Åtgärd	Utgift	Kap. kostn. år 1
A. INVESTERINGAR (avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
A:1 Verksamhetsrelaterade	3 000	390
A:2 Fastighetsrelaterade		
Delsumma		
B. INVENTARIER (redovisas även separat avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
SUMMA	3 000	390

Syfte

Nämnden har under ett antal år fått investeringsutrymme för att göra energieffektiviseringar tillsammans med fastighetsavdelningen. Det har i första hand gällt värme/kyla och belysning. Åtgärderna har varit lyckade och medfört betydligt minskade energikostnader. Gammal belysning i sporthallar och stora gymnastiksalarna ska vara utbytta inom 5 år. Det finns också gamla energikrävande belysningar på fotbollsplaner som behöver bytas ut. Detta för att ytterligare spara energi. Den ökade kapitalkostnaden beräknas kunna täckas via lägre energikostnader.

Osäkerhet

De åtgärder som gjorts hittills har gett stor effekt. Tillkommande investeringar kanske får mindre effekt. Inför varje åtgärd måste analyser göras för att bedöma att investeringen är lönsam. Förvaltningens bedömning är att det fortfarande finns många åtgärder som behöver genomföras.

Nämnd/förvaltning: Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden		
Projektbenämning: Byte av konstgräs på Veddesta fotbollsplan		
Åtgärd	Utgift	Kap. kostn. år 1
A. INVESTERINGAR (avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
A:1 Verksamhetsrelaterade		
A:2 Fastighetsrelaterade	8 000	1 040
Delsumma		
B. INVENTARIER (redovisas även separat avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
SUMMA	8 000	1 040

Konstgräsplaner av den generation som finns på Veddestavallen har en begränsad livstid. Vid normalt användande ligger livslängden på cirka 10 år. Veddestavallen har varit flitigt använd och har nu legat i över tio år, sedan sommaren 2007. 8 mnkr föreslås anslås i investeringsplanen för 2022 för byte av konstgräset. Nämnden behöver full kompensation för kapitalkostnaden för att investeringen ska kunna genomföras.

Nämnd/förvaltning: Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden		
Projektbenämning: Barnlift i Bruket		
Åtgärd	Utgift	Kap. kostn. år 1
A. INVESTERINGAR (avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
A:1 Verksamhetsrelaterade	1 500	145
A:2 Fastighetsrelaterade		
Delsumma		
B. INVENTARIER (redovisas även separat avskrivningstid 10 år, internränta 3,0 %)		
SUMMA	1 500	145

Brukets skidbacke är flitigt använd av både föreningar och allmänhet. ”Bruketlyftet - Alla på snö” för skolor har anordnats sedan ett antal år tillbaka. Genom Idrottslyftet har föreningen tillgång till skidor för utlåning. 2019 har Sportoteket öppnat i Järfälla vilket ytterligare möjliggör för barn och ungdomar att låna alpin utrustning. För att öka funktionaliteten i backen och förenkla för barn och unga att lära sig åka skidor skulle en barnlift behöva anläggas. Förvaltningen ansöker om 1500 tkr i anslag. Nämnden behöver full kompensation för kapitalkostnaden för att investeringen ska kunna genomföras.

5.3. Förslag till resursförstärkning

Kultur-, demokrati och fritidsnämnden behöver resurstilldelning för driftsättning av pågående och planerade projekt samt täckning av kapitaltjänstkostnader för genomförda investeringar.

Befolkningsprognos

Befolkningstillväxten de kommande åren kommer att innebära att de målgrupper som nämndens verksamheter vänder sig till ökar.

Åldersgrupper/volym	2019	2020	2021	2022	2023
0-5 år	6 350	6 519	6 628	6 742	6 878
6-9 år	4 246	4 269	4 413	4 537	4 577
10-12 år	3 094	3 190	3 219	3 256	3 301
13-15 år	3 047	3 103	3 187	3 208	3 295
16-18 år	2 925	3 004	3 067	3 160	3 208
Summa	19 663	20 086	20 514	20 903	21 259

förändring 423 428 389 356

Akkumulerad förändring 851 1 240 1 597

Även den totala folkmängden förväntas öka under den kommande perioden.

Åldersgrupper/volym	2019	2020	2021	2022	2023
Total befolkning	80 190	81 803	83 324	84 758	86 107

förändring 1 613 1 521 1 434 1 349

Akkumulerad förändring 3 134 4 568 5 917

Volymökning, samtliga verksamheter

Prio	Nämnden totalt, volymer tkr	2020	2021	2022
	Volymökningar samtliga verksamheter	0	0	0
	Summa	0	0	0

Nämndens bedömning är att det inte finns utrymme för någon volymuppräknning de närmaste åren för nämndens verksamheter. Övriga föreslagna förändringar av driftbudgetramar beskrivs i tabellerna nedan.

Resursförstärkning pga pågående projekt

Prio	Nämnden totalt BAS tkr	2020	2021	2022
1	Hyreskostnad BAS samtliga verksamheter		→	13 095
1	Uppstartskostnad BAS samtliga verksamheter	→	1 125	-1 125
1	Kapitalkostnader BAS samtliga verksamheter		→	800
1	Driftkostnader BAS		→	9 900
	Summa		1 125	22 614

BAS Barkarby planeras att starta 2021 och kommer att innehålla bibliotek, kultur- och idrottslokaler. Ytan uppgår till 4365 kvm och hyran beräknas uppgå till 13 095 tkr. Indexuppräknings tillkommer. Eftersom detta är en ny byggnad och nya verksamheter behövs medel för uppstarten. Projektet har förskjutits och medel anses behövas först 2021.

Kapitalkostnader, hyreskostnader och övriga driftskostnader, per verksamhet

Prio	Demokratiutveckling tkr	2020	2021	2022
2	E-förslag, kapitaltjänstkostnad	10		
2	E-förslag, drift	125		
2	App för ungas inflytande, drift	70		
	Summa	205		

E-förslag

Nämnden föreslår täckning av kapitaltjänstkostnad för införande av e-förslag. En årlig driftskostnad om 125 tkr föreslås också.

Utveckling av app för ungas inflytande:

Återkommande i dialoger med unga framkommer att de vill ha en app som möjliggör inflytande och kontakt med politiker, där man kan lämna in e-förslag samt få svara på enkätfrågor från kommunen. Frågan har lyfts på inflytandeforum för unga och av ungdomsambassadörer sedan 2016. En app kan köpas in från Sveriges ungdomsråd eller utvecklas av kommunen. Vid egen utveckling sjunker den årliga kostnaden från år 2 men kräver större personella resurser för drift. Hantering av app och innehållsproduktion kan ske inom ram för demokratiutveckling.

Prio	Bibliotek tkr	2020	2021	2022
1	Kapitalkostnader föreslagna investeringar (byte av självserviceutrustning)	100	50	50
	Summa	100	50	50

Byte av självserviceutrustning

Nämnden föreslår täckning av kapitalkostnad för byte av självserviceutrustning som genomförs successivt.

Prio	Fritidsgårdar tkr	2020	2021	2022
	Ny fritidsgård, Barkarby			
	- verksamhet		2 900	
	- hyra		1 000	
	- kapitalkostnader för inventarier		50	50
	Ny fritidsgård, centrala Jakobsberg			
	- hyra	1 000		
	- kapitalkostnader för inventarier	50	50	
	Summa	1 000	3 920	

Ny fritidsgård i Barkarby

Barkarbystaden växer och behovet av en mötesplats för ungdomar beräknas till 2021.

Ny fritidsgård, centrala Jakobsberg

Budgetramen ökade med 2 900 tkr inför 2019. Lokal har ännu inte hittats. Beräknad hyreskostnad för en sådan lokal är 1 000 tkr. Detta föreslås förstärka enhetens budget 2020.

Kostnader för pågående investeringar/projekt

Under rubriken redovisas redan pågående investeringar som kommer att belasta nämndens budget för 2020. För vissa projekt har nämnden fått visst anslag redan. Tillkommande belopp som nämnden behöver täckning för redovisas.

Prio	Idrott och friluft tkr	2020	2021	2022
	Kostnader pågående investeringar /projekt			
	2020			
1	Ängsjö motionscentral	3 499		
1	Konstsnöanläggning, Ängsjö	1 050		
	2*ismaskiner kapitalkostnad	312		
	Tallbohovs omklädningsrum	365		
	Järfällavallen omklädningsrum	275		
	Viksjövallen omklädningsrum	330		
	Kostnader för föreslagna nya investeringar			
	Utredning uppvärmd konstgräsplan/fotbollstält/hall	200		
	Säby 2 st ridhus	X		
	Bolindervallen konstgräs	910		
	Övertagande av Strömvallen	170		
	Konstsnö, Bruket	130		
	2021			
	Fotbollstält		2 224	
	Barkarbystaden fotbollsplan		1 950	
	Järfälla ishall sarg		145	
	2022			
	Barnlift i Bruket			145
	Byte konstgräs Veddesta			1040
	Summa	7 241+X	4 419	2 185

Ängsjö motionscentral

Investeringen beräknas uppgå till 39 mnkr. Driftstarten är beräknad till slutet av 2019. Beräknad årshyra 3087 tkr. Förvaltningen erhöll 588 tkr för 2019. Minst 1,5

personal ca 700 tkr måste anställas om det ska drivas i egen regi. Övriga driftkostnader 300 tkr. Nämnden ansöker därför om 3499 tkr.

Konstsnöspår på Ängsjö

Investeringen beräknas uppgå till 10 mnkr. Driftstart beräknas till hösten 2020. Kostnader för personal, energi, kapitalkostnader och övriga driftkostnader tillkommer. Dessa beräknas till 1 800 tkr. Kapitalkostnad 1350 tkr. Intäkterna beräknas till ca 100 tkr. Nämnden erhöll 1500 tkr för 2018 och 500 tkr för 2019. Nämnden äskar därför ytterligare 1050 tkr kapitalkostnadstäckning.

Utredning - uppvärmd konstgräsplan/fotbollstält/fotbollshall

Med anledning av Norrvattens ledning under Järfällavallen 2 var det inte möjligt att göra planen till en uppvärmd konstgräsplan. Förvaltningen har för avsikt att utreda föreningarnas behov av fotbollstält/hall samt behov av uppvärmd konstgräsplan. Utredning ska också omfatta på vilken plats ett tält/hall och/eller en uppvärmd konstgräsplan skulle kunna placeras inom Järfälla. Nämnden ansöker därför om 200 tkr.

Säby ridanläggning - Övertagande av två ridhus

Om kommunstyrelsen beslutar om övertagande av två ridhus på Säby ridanläggning från Järfälla ryttaförening kommer Järfälla fritid att få en internhyra för dessa hus. Förvaltningen ansöker om ekonomiska medel för att täcka internhyran. Beräknad kostnad **X tkr.**

Övertagande av Strömvallen

Föreningen Bele Barkarby fotboll har ansökt om att kommunen ska ta över konstgräsplanen som föreningen anlade 2016 med kommunal borgen. Om kommunstyrelsen beslutar om ett övertagande kommer det att belasta förvaltningen i form av hyra till fastighetsavdelningen för planen. Nämnden ansöker därför om 170 tkr i hyra o kapitalkostnadstäckning.

Konstsnö, Bruket

Förbättring av snösprutning för längdskidor vid Brukets skidbacke. För ca ett år sedan startade en utveckling vid Brukets skidbacke till att omfatta ett mindre längdskidspår för barn och unga med konstsnö. För att utveckla spåret behövs utökade snösprutningsmöjligheter genom inköp av ett par snökanoner till samt viss ytterligare rördragning. Spåret används flitigt av barn och unga vid t ex "Bruketlyftet - Alla på snö" samt sportlov. Behovet har ökat nu när tillgång finns att låna skidutrustning både genom föreningarna (material inköpt genom idrottslyftet) och genom Sportoteket. Nämnden äskar därför om 130 tkr kapitalkostnadstäckning.

Fotbollstält/hall

I budget 2016 – 2017 fick tekniska nämnden uppdrag att i samråd med kultur-, demokrati- och fritidsnämnden identifiera plats för fotbollstält/hall. Detta är nu uppskjutet till 2021 Investeringen beräknas uppgå till 16,8 mnkr. Kapitalkostnaden uppgår till 1 624 tkr. Tillkommer driftkostnader för upp och nedtagningen av tältet, energi och kapitalkostnader för utrustning. Kostnaderna uppskattas till 800 tkr. Intäkterna uppskattas till 200 tkr. Nämnden ansöker därför om 2 224 tkr.

Prio	Kultur tkr	2020	2021	2022
	<i>Kostnader för redan pågående projekt</i>			
1	Kultur och aktivitetshus – drift	→	1 650	
	Scen i Järfälla (nuvarande Kulturscen)			
1	- drift	→	700	100
1	- kapitalkostnader för inventarier	→	193	
1	- kapitalkostnader fastighetsinvestering	→	480	176
	<i>Kostnad föreslagna projekt</i>			
1	Underhåll kulturhistorisk skyltning	→	100	
	Summa	0	3 123	276

Huset på höjden, kultur- och aktivitetshus

Utökad drift och för att säkerställa tillgängligheten/öppethållande samt helårseffekt för kapitalkostnader för genomförda investeringar.

Kulturscen

Driftsättning av kulturscen och framförallt teknisk upprustning av densamma. Hyran för kulturscen, studio 1 samt tillhörande lokaler har nämnden fått ersättning för under 2018.

Underhåll kulturhistorisk skyltning

Övertagande från Tekniska nämnden av underhållsansvar för befintliga kulturhistoriska skyltar, för närvarande ca 65 stycken runtom i kommunens utemiljöer. Innebär produktion av ersättningsskyltar och byte av förstörda skyltar, klottersanering, o dyl.

Prio	Kulturskola tkr	2020	2021	2022
	<i>Kostnader för redan pågående projekt</i>			
1	Kapitaltjänstkostnader, föreslagna investeringar	131	53	
	<i>Kostnader föreslagna projekt</i>			
	Funkis-kurser	500		
	Summa	631	53	0

Inventarier, kapitaltjänstkostnad

Kapitaltjänstkostnader för investeringar som genomförs 2019 och 2020.

Funkis-kurser

Utveckla kursverksamhet för funktionsnedsatta i samverkan med andra enheter i kommunen.

6. FRAMÅTBlick

Stor utveckling pågår inom nämndens verksamhetsområden såväl lokalt, regionalt som nationellt. Verksamheterna samspelar också i en global kontext och delvis parallellt med utvecklingen av upplevelsenäringen.

Ett utökat kommunikations- och dialogarbete utvecklas för att skapa fortsatt relevanta kultur- och fritidsmöjligheter tillsammans med nämndens målgrupper. Parallellt införs ett allt mer digitalt arbetssätt för att hantera mer för fler – i allt från nämndsprocess till bidragshantering.

Demokratiutveckling och inflytandefrågor är utgångspunkter för bibehållande av vårt öppna samhälle. Kultur- demokrati och fritidsnämnden har viktiga uppdrag för kommunens övergripande utveckling inom demokrati-, barnrätts- och minoritets- språksområdet inte minst för vårt finska förvaltningsområde.

Järfälla bibliotek

Våren 2019 presenterades förslag till en nationell biblioteksstrategi: ”Demokratis skattkammare. Förslag till en nationell biblioteksstrategi.” Strategin innehåller förslag ett reformpaket inom sex strategiska områden för stärkta bibliotek.

Områdena är

- skolbibliotek
- nationella minoriteter och urfolk
- mångspråkig biblioteksverksamhet
- nationella digitala bibliotekstjänster
- nationell struktur för kompetensutveckling inom biblioteksväsendet
- nationell biblioteksmyndighet

Förslagen kommer att behandlas på Kulturdepartementet och Järfälla bibliotek följer den processen med stort intresse.

Järfälla fritid

Nationellt startade idrottsrörelsen visionsarbetet – från triangel till rektangel – för ett par år sedan. Meningen är att idrotten ska utvecklas till ”Idrott hela livet”. Visionsarbetet påverkar en ökad efterfrågan av ytor för breddverksamhetsutveckling och användning av anläggningar.

Järfälla fritid har under 2018-2019 tagit fram ett förslag till en Utvecklingsplan för Idrotts- och aktivitetsytor. Planen har arbetats fram tillsammans med föreningslivet och föreslås ligga till grund för planering och utveckling kommande år.

Järfälla ung fritid

Målgruppen unga växer i Järfälla och olika mötesplatser utvecklas. Fritidsgårdarna fortsätter sitt arbete utifrån KEKS (kvalitet och kompetens i samverkan). Samarbete med andra enheter inom förvaltningen och andra organisationer går framåt och utvecklas ständigt.

Under 2019 är målet att hitta en lokal i centrala Jakobsberg för att kunna möta behovet av en mötesplats för den yngre åldersgruppen 12-17 år som funnits sedan flera år tillbaka. I Barkarbystaden kommer ungdomsgruppen att öka i och med att staden

växer. Även här finns behovet för ungdomarna att ha en mötesplats inom en snar framtid.

Under våren 2018 startade en mötesplats för yngre ”personer med behov av extra stöd” i ålder 12-30 år en dag i veckan under namnet ”Hängmattan” belägen på Station 7 i Kallhäll. Mötesplatsen ”Stället” kommer att få tillfällig lokal på Viksjöträffen under hösten 2019 – våren 2020 under Järfälla gymnasiums ombyggnation. Verksamheten mot denna målgrupp är under utveckling och kännedomen om mötesplatserna gör att behovet av ytterligare mötesdagar ökar.

Järfälla kultur

Politikområdet kultur innefattar en bred uppsättning mål på det nationella planet. Region Stockholm antog 2018 en kulturstrategi vilket påbörjar nya former av dialoger mellan länets kommuner samt regionen om kultur-, bildnings- och föreningsfrågor. En kulturstrategi för Järfälla föreslås tas fram under innevarande mandatperiod, med de regionala resonemangen som ett viktigt underlag. Även när det gäller det konstnärers förutsättningar på olika plan pågår en regional översyn. I det sammanhanget är den kommande konsthallen i Bas Barkarby intressant, som ny utställningsyta. Inriktning för den behöver beslutas så att kommunens då två konsthallar på bästa sätt kompletterar varandra.

På kulturarvsområdet satsas på digitala lösningar för ökad tillgänglighet. Samma utveckling sker nationellt på arkiv och museer, berörd personal på kulturkontoret ingår i nätverk för att dela erfarenheter kring detta. VR (virtual reality) och AR (augmented reality) kommer att användas för att sprida kunskap om Järfällas kulturhistoriska miljöer.

Etableringen av Huset på höjden ligger i linje med kommunens mål om ökad trygghet. Intresset för samarbete från föreningar och andra aktörer är stort. Nya föreningar har bildats sedan invigningen, med syfte att verka i huset. För att verksamheten ska kunna bidra ytterligare till en förändring i området krävs ökade personalresurser.

Järfälla kulturskola

Ett nationellt utredningsarbete har resulterat i en nationell strategi för kulturskolor. Samtidigt är kulturskolan en viktig del i det regionala kulturstrategiarbetet som beskrivs ovan. Utvecklingen på både statlig och regional nivå verkar för ”mer för fler”-perspektivet och att göra kulturskolan mer tillgänglig.

Kulturskolan håller hög kvalitet gällande både bredd och spets, är attraktiv och för det utbud som erbjuds märks en ökad efterfrågan. Arbete pågår för att fortsatt utveckla utbud och nå nya målgrupper med fokus på att göra kulturskolan mer inkluderande och tillgänglig. Kulturskolan fortsätter att erbjuda avgiftsfria aktiviteter för ökad tillgänglighet.

7. KÄNSLIGHETSANALYS

Följande tabell visar vilken effekt en procents kostnadsökning innebär för rambudgeten.

	Förändring (tkr)
Löner	750
Lokalkostnader	750
Driftkostnader	500

8. MÅL OCH STYRDOKUMENT

Följande styrdokument föreslår nämnden fastställas av kommunfullmäktige att gälla från 1 januari 2020.

Kulturmiljöplan, november 1999

Riktlinjer för nationella minoriteter, reviderad 2018

Biblioteksplan 2014-2017

Demokratiplan 2017

För nämndens verksamheter gäller också alla de av kommunfullmäktige antagna policys och planer som berör nämnden.

Följande dokument föreslår nämnden bli föremål för revidering av kommunfullmäktige.

Ett förslag till ny biblioteksplan är under politisk beredning under 2019.

Demokratiplan 2017 föreslås aktualiseras under 2019.